

masovno progonjeni. Homogenizacija raseljene Evrope oslabila je neke ranije međuetničke sukobe, ali je rađala nove, i etničkom uniformnošću uslovljavala višestruku povicijalizaciju. Rasejani nemački narod nakon sloma fašizma povlačio se u maticu, a sudbine progonjenih bile su različite (najgore su prošli sudetski i istočnopruski Nemci i banatske Švabe). Osim banatskih Švaba (koji nisu na vreme evakuisani zbog nesporazuma Himlera i SS komande za Jugoistok septembra 1944), glavnina Nemaca povukla se sa Vermahtom, Mađarska je prognala samo one Nemce koji nisu bili mađarizirani, a Rumunija je odustala od planskog izгона erdeljskih i banatskih Švaba šaljući samo jedan deo u SSSR na prinudni rad. Istorija ovih progona ne može se izolovati iz celine kraćih i dužih procesa 20. veka, niti posmatrati samo iz perspektive žrtve kao što čine revizionisti.

Kod Hilgrubera nema slike ove šire celine. Kelnski istoričar skoro da ponavlja stavove nacističke propagande da su nemačka vojska i nacisti branili nemačke žene i majkeprikazujući u gotovo istom propagandnom tonu Crvenu armiju kao osvetničku hordu. Lako je pojmljivo zašto su se Nemci bojali Rusa više nego Francuza, a ovih više nego Amerikanaca. Nemačkim građanima, a naročito vojnicima, bilo je poznato šta je Wehrmacht u SSSR-u radio, pa je glas "Rusi dolaze" bio "signal jeze na čitavom Istoku". Nije bilo sumnje da će osveta biti nemilosrdna (Pätzold 1987, S. 173). Hilgruberova teza da borbe na Istočnom frontu 1944/45 ne pripadaju Hitlerovom ratu već ratu za opšti nemački interes bila je na liniji govora kancelara Kola iz 1986. prepunog hvale nemačkih heroja iz 1945. Obnovljenoj nacionalnoj svesti trebala je izmenjena slika rata, prikriivanje njegovih stvarnih uzroka i prikazivanje antifašizma kao "osvete azijskih hordi". Hanoverski sociolog D. Klausen je u Hilgruberovom revizionizmu video nastavak teorije o Nemačkoj kao žrtvi koju je još Hitler razvijao pišući o pretnji nemačkoj naciji sa Istoka. Ravnodušnost Nemaca prema žrtvama fašizma prelazila je u samosažaljenje. Kod Hilgrubera je na delu pogrešno nacionalno poistovećenje: istinske žrtve su zapravo milioni izbeglica ispred Sovjeta, a ne šira grupa "neispravnih Nemaca" kao što su crveni, Jevreji, Romi i homoseksualci (Claussen 1987, S. 188-190). Kritikom Hilgrubera u Historikerstreit rasprava je vraćena na stari problem slepog patriotizma koji samo u vlastitoj naciji gleda žrtvu, a samosažaljenjem manje ili više uspešno rasterećuje nacionalnu prošlost od nedela.

Da Hilgruber i Nolte nisu bili usamljeni u reviziji istorije svedoče pokušaji odbrane, relativisanja i neutralizovanja njihovih gledišta. Meler je neuspešno pokušao da odbrani Noltea od stigme revizionizma tvrdnjom da je upravo H. Momzen revizionista sa svojim tezama o Hitleru kao "slabom dktatoru" (čime mu je relativisao položaj u nacističkom sistemu), haosu, odsustvu plana i anarhiji nadležnosti u Trećem Rajhu (čime je planirane zločine svodio na situacijom uslovljena nedela i improvizaciju). Meler dodaje da su poricanjem vizije nacizma kao planski usmerene totalitarne diktature Momzen i Brošat mnogo veći revizionisti od Noltea i Hilgrubera. Sličan prigovor Momzenu je uputio i Hildebrand, ali u ciničnijem sklopu. Protiveći se, naime, u duhu teorija o totalitarizmu tezi da su nemački zločini neuporedivi, Hildebrand se zapitao da li su možda zbog višeg civilizacijskog nivoa Nemačke njeni zločini neuporedivi npr. sa "staljinističkim uništavajućim ratom između 1939/41 i 1945" ili sa "savremenim kambodžanskim komunizmom kamenog doba" (Hildebrand 1987, S. 289). Hildebrandovo i Melerovo etiketiranje kritičara teorija o totalitarizmu kao revizionista bio je protivudar razbuđenih konzervativno-nacionalističkih istoričara u Historikerstreit, koji je berlinski istoričar (inače bivši Nolteov sledbenik) V. Vipperman označio kao trivijalizaciju uz pomoć poređenja (Wippermann, 1997, S. 10). Kada se